

2011. aasta väljaanne

Suured plaanid väikeettevõtlusega

– Euroopa Liidu tegevus
VKEde heaks

Euroopa Komisjon
Ettevõtlus ja tööstus

Euroopa väikeettevõtete portal

Soovite teada, mida EL teeb väikeettevõtete toetamiseks Euroopas ja maailmaturul ning mida saab see teha teie ettevõtte heaks? Euroopa väikeettevõtete portaali on kogutud kogu ELi teave VKEdele ja nende kohta, praktilistest nõuannetest poliitiliste küsimusteni ja kohalikest kontaktpunktidest võrguviideten 21 keeles.

Raha, partnerid ja riigihankelepingud

- Kuidas leida rahastamist
- Äripartnerid ja riigihankelepingud

Kuidas turul optimaalselt tegutseda

- ELi turureeglid
 - Tegevusalad
 - Personal
- Innovatsioon, teadusuuringud ja autoriõigus
 - Keskkond ja äritegevus
 - Äritegevus väljaspool ELi

ELi VKE poliitika ja statistika

- ELi VKE poliitika
- Fakte ja arvandmeid

Tugi

- Tõlke- ja keeleabi
- Kontaktpunktid ja tugiteenused

<http://ec.europa.eu/small-business>

EUROPE DIRECT on teenistus, mis aitab Euroopa Liitu puudutavatele küs

Tasuta infotelefon: (*)
00 800 6 7 8 9 10 11

(*) Teatud juhtudel ei võimalda mobiils helistamist 00 800 numbritele või on need

Lisateavet Euroopa Liidu kohta saate internetist Eur

Katoloogimis

Luxembourg: Euroopa Li

Paljudamine on lubatud tingi

TRÜKITUD TAASKASUTATUD ELEMENTAARKLO

EUROPE DIRECT on teenistus, mis aitab leida vastused
Euroopa Liitu puudutavatele küsimustele

Tasuta infotelefon: (*)

00 800 6 7 8 9 10 11

(*) Teatud juhtudel ei võimalda mobiilsideoperaatorid
helistamist 00 800 numbritele või on need kõned tasulised.

Lisateavet Euroopa Liidu kohta saate internetist Europa serverist (<http://europa.eu>).

Kataloogimisandmed on väljaande lõpus.

Luxembourg: Euroopa Liidu Väljaannete Talitus, 2011

ISBN 978-92-79-18956-2

doi:10.2769/10470

© Euroopa Liit, 2011

Paljundamine on lubatud tingimusel, et viidatakse allikale.

TRÜKITUD TAASKASUTATUD ELEMENTAARKLOORIVABALE PABERILE (PCF)

Euroopa ja teie ettevõte

Milleks aidata väikeettevõtteid?

Euroopa 23 miljonit väikest ja keskmise suurusega ettevõtet (VKEd) on Euroopa majanduse tuumik, moodustades ettevõtete koguarvust 98%. VKEde arvel on kaks kolmandikku kõigist erasektori töökohtadest ja umbes 80% viimase viie aasta jooksul lisandunud uutest töökohtadest.

Praegu on väikestel ettevõtetel aga rasked ajad. Üleilmse majanduslanguse tingimustes vajavad ettevõtjad rahavoogude probleemide ja bürokratlike tõkete tõttu toetust tormi üleelamiseks.

Seetõttu on Euroopa Liit asunud nüüd igati VKEsid toetama, et edendada uuendustegevust ja töökohtade loomist.

Lisateave veebis:

http://ec.europa.eu/small-business/policy-statistics/policy/index_et.htm
> Euroopa „Small Business Act“ (Euroopa väikeettevõtluse seadus)

Mis on VKE?

Väikesed ja keskmise suurusega ettevõtted (VKEd) on ELi ametliku määratluse kohaselt ettevõtted, mille töötajate arv on alla 250 ja mis on suurematest äriühingutest sõltumatud. Lisaks sellele ei tohi nende aastakäive ületada 50 miljonit eurot või aastabilansi maht 43 miljonit eurot.

VKEd võib jagada suuruselt kolme kategooriasse:

- mikroettevõtted vähem kui 10 töötajaga;
- väikeettevõtted 10 kuni 49 töötajaga;
- keskmise suurusega ettevõtted 50 kuni 249 töötajaga.

Lisateave veebis:

http://ec.europa.eu/small-business/policy-statistics/facts/index_et.htm
> VKE määratlus

„VKEd on võti Euroopa Liidu majanduse taastamiseks. Seetõttu tuleks neid alati toetada, kui vähegi võimalik. SBA püüabki just seda teha, parandades rahastamis- ja turustamisvõimaluste kättesaadavust VKEdele ning kergendades halduskoormust.”

Antonio Tajani, Euroopa Komisjoni asepresident, ettevõtluse ja tööstuse volinik

Mis on Euroopa väikeettevõtlusalgatus?

Pärast ulatuslikke konsultatsioone käivitas Euroopa Komisjon 2008. a juunis Euroopa „Small Business Act“-i ehk SBA (Euroopa väikeettevõtlusalgatuse) – laiahaardeliste ettevõtlust toetavate meetmete paketi, mille eesmärk on hõlbustada väikeettevõtete tegevust.

SBA hulka kuulub 4 seadusandlikku ettepanekut, sealhulgas maksete hilinemisega seotud nõuete karmistamiseks. Lisaks on liikmesriigid omaks võtnud 10st VKE-sõbralikust põhimõttest koosneva paketi poliitika kujundamise ja rakendamise suunamiseks nii ELi kui ka liikmesriikide tasandil, et VKEde potentsiaali täielikult ära kasutada.

Kuidas see aitab?

Algatuse tuumaks on põhimõte „mõtlemise esmalt väikestele“. See asetab VKEd poliitikaloomes eesliinile ja aitab tagada, et uued eeskirjad ei raskendaks veelgi ettevõtjate koormat.

SBA poliitiline hoog on aidanud mitmete rahastamisskeemide kaudu anda VKEde käsutusse miljardite eurode väärtuses uusi rahastamisvõimalusi. Selle hulka kuulub ka meetmeid, mis aitavad väiksematel ettevõtjatel osaleda riigihankemenetlustes, kasutada ELi toetusi teadusuuringuteks ja võimaldavad riigiasutustel paindlikumalt väikeettevõtteid toetada ilma riigiabi eeskirju rikkumata, edendades samas nende enda maksegraafikutest täpset kinnipidamist.

SBA eesmärk on muuta uue ettevõtte asutamine lihtsamaks. Praegu viiakse läbi ka suuremat kampaaniat eesmärgiga muuta eurooplasi ettevõtlikumaks, võideldes läbikukkumishirmuga, tunnustades iseseisvaid ettevõtjaid ja tuues neid eeskujuks.

EL püüab samuti aidata ettevõtjatel rohkem kasu saada Euroopa siseturu ja kolmandate riikide turgude pakutavatest võimalustest.

Mida on saavutatud ja mis on kavas?

Euroopa Komisjon jälgib hoolikalt enda ja liikmesriikide edusamme SBA rakendamisel.

2011. aasta alguses kinnitas komisjon Euroopa väikeettevõtlusalgatuse hinnangu. Selles kinnitati veelgi algatuse algset ideed, täiendades seda vastavalt poliitilise ja majanduskeskkonna muutustele ning lisades uusi meetmeid vastuseks aktuaalsetele probleemidele.

Lisateave veebis:

http://ec.europa.eu/small-business/policy-statistics/policy/index_et.htm
>Euroopa „Small Business Act“ (Euroopa väikeettevõtluse seadus)

Mõttele esmalt väikestele

SBA eesmärk on juurutada kõigis ELi ja siseriiklikes strateegiates keskset põhimõtet „mõttele esmalt väikestele“. See tähendab, et enne uute seaduste vastuvõtmist kuulatakse ära VKEde seisukohad, kontrollitakse õigusaktide mõju väikeettevõtetele ja toetatakse abi vajavaid ettevõtjaid.

VKE test

SBA seadis VKEd ELi poliitika kujundamisel esikohale. Alates 2009. aasta jaanuarist on Euroopa Komisjon kohaldanud kohustuslikku „VKE testi“, kontrollides, millist mõju avaldavad ELi uued strateegiad ja õigusaktid väikeettevõtetele.

Mitmed liikmesriigid rakendavad nüüd poliitika kujundamisel samuti sellist kontrollimist ning Euroopa Komisjon kutsub ka teisi üles sama tegema.

Vastavalt SBA-le võib uutes õigusaktides teha vahet mikro- ja väikeettevõtete, keskmise suurusega ja suureettevõtete vahel, et tagada mis tahes koormuse proportsionaalne jaotumine. Võrdse ettevõtluskeskkonna tagamiseks võib VKEdele pakkuda eritoetusi, soodustusi ja erandeid.

Üheks selliseks näiteks on Euroopa Komisjoni ettepanek lubada valitsustel vabastada mikroettevõtted teatud raamatupidamishoovetustest. See tähendab, et liikmesriigid võivad koostada oma raamatupidamiseskirjad soodustingimustega väga väikestele ettevõtetele, kelle hulgas paljud ei saa endale lubada suuri raamatupidamisosakondi aastaaruannete keerukate esitamismenetluste järgimiseks. **Oma vajadustele paremini kohandatud eeskirjadest oleks kasu kuni 5,4 miljonile mikroettevõttele, seejuures oleks ELi ulatuses võimalik kokku hoida kuni 6,3 miljardit eurot.**

Euroopa Komisjon kavatses teha ka ettepaneku viia läbi õigusaktide nn „sobivuskontrolle“ suure VKEde osakaaluga sektorites.

Lisateave veebis:
http://ec.europa.eu/small-business/policy-statistics/policy/index_et.htm
> Euroopa „Small Business Act“ (Euroopa väikeettevõtluse seadus)
> VKE test

Bürokraatia vähendamine

Küsige ettevõtjalt, mis takistab edu saavutamast, ja kuulete vastuseks kindlasti, et see on bürokraatia: liiga palju väärtuslikku aega kulub ettevõtte edendamise asemel paberite vormistamisele. Euroopa Liit on võtnud eesmärgiks vähendada ettevõtete halduskoormust 2012. aastaks 25% võrra.

2007. aastal moodustas Euroopa Komisjon sõltumatute sidusrühmade kõrgetasemelise halduskoormuse töörühma, mis allub otse president José Manuel Barrosale. Töörühma eesmärk on anda ülevaade edusammudest selle ambitsioonika eesmärgi saavutamisel.

See on äärmiselt tähtis küsimus. Halduskoormuse vähendamine võimaldab ettevõtetel kulusid kokku hoida ja pühendada rohkem aega oma äritegevusele.

Euroopas võiks bürokraatia oluline vähendamine tõsta SKTd kuni 1,4%. Juba rakendatud meetmetest loodetakse umbes 7,6 miljardi euro suurust kokkuhoidu. Tulemas on täiendavaid meetmeid, mis võivad anda veel 30,7 miljardit eurot kokkuhoidu, kui parlamendiliikmed ja liikmesriigid need heaks kiidavad.

Lisateave veebis:
http://ec.europa.eu/small-business/policy-statistics/policy/index_et.htm
> Euroopa „Small Business Act“ (Euroopa väikeettevõtluse seadus)
> Halduskoormuse vähendamine

Lihtsamad käibemaksu arvestamise eeskirjad

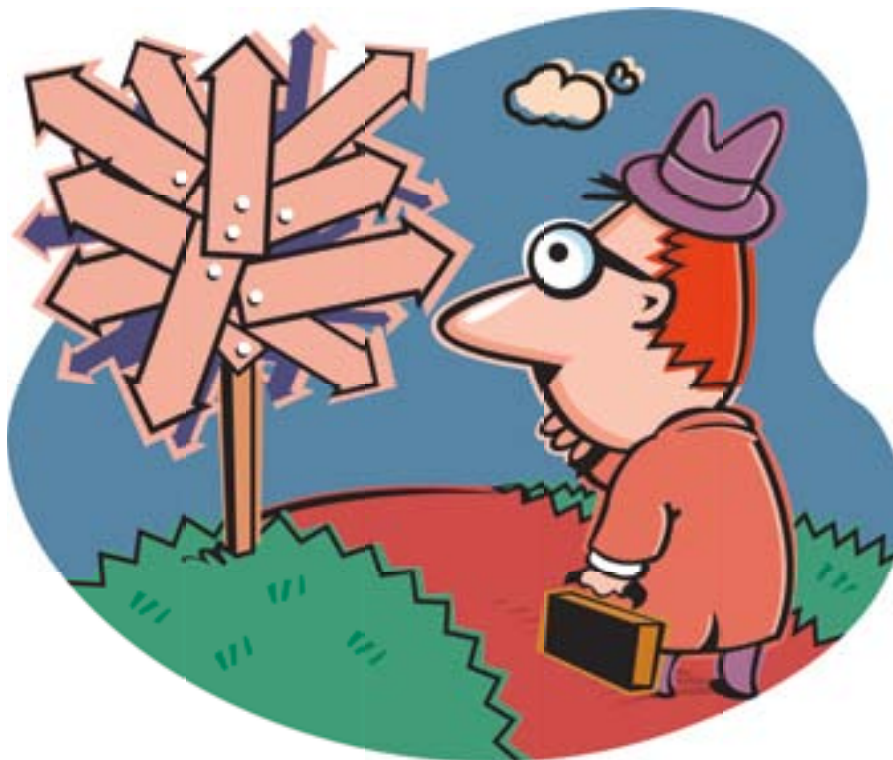
Tänapäeval kasutavad ka väikseimad ettevõtted oma raamatupidamises aina enam arvuteid. Seepärast leppisid ELi rahandusministrid 2010. aasta juulis kokku uutes eeskirjades, et lihtsustada käibemaksu arvestamist.

Siiani on ELi käibemaksu käsitlevate eeskirjade keerukus takistanud e-arveldamise kasutusele võtmist. Aga see olukord muutub varsti. Pärast direktiivi jõustumist tunnustavad maksuhaldurid elektroonilisi arveid võrdset paberarvetega. Uusi meetmeid kohaldatakse ka elektrooniliste arvete saatmise ja säilitamise teel õiguslike tõkete kõrvaldamiseks.

Liikmesriikidel on nüüd võimalik lubada vabatahtlikku kassapõhist raamatupidamisarvestust ettevõtetele käibega alla 2 miljoni euro. See tähendab, et VKEd võivad tasuda käibemaksu maksuhaldurile siis, kui nad saavad tarne eest makse, vähendades seega osade VKEde kassavoo probleeme.

Euroopa Komisjoni hinnangul võib elektroonsete ja paberarvete võrdne kohtlemine anda 18,4 miljardit eurot kokkuhoidu, kui kõik ettevõtted saadaksid oma arved elektrooniliselt.

Lisateave veebis:
http://ec.europa.eu/small-business/most-of-market/rules/index_et.htm
> ELi turueeskirjad
> Äritegevusest üldiselt

© Fotolia

Ühtsed tugikeskused

Kujutage ette, et teil on idee, näete sellele turgu ja soovite asutada uue ettevõtte. Kibelete oma uut toodet või teenust võimalikult kiiresti turustama, aga bürookraatlikud tõkked kärbibvad teie innukuselt tiivad. Sellist asja juhtub liigagi tihti – kuid peagi võib olukord muutuda.

EL tunnustab, et uue ettevõtte asutamiseks on ettevõtjatel vaja läbida pikaldasi menetlusi ja vormistada liiga palju dokumente. SBA käivitamisest peale on liikmesriigid asunud tegema suuremaid pingutusi, et uusi ettevõtteid saaks luua kiiremini ja vähem kulukalt.

Praegu kestab osaühingu loomine keskmiselt 9 päeva (2007. aastal 12 päeva) ja see maksab 399 eurot (2007. aastal 485 eurot). Järgmistel aastatel võib loota veel täiendavaid edusamme.

Euroopa Komisjon laiendab seda projekti, et vähendada ka ettevõtluslitsentside ja -lubade taotlemise aega kuni 1 kuuni.

Ettevõtte asutamisel võib mitmete ametkondadega suhtlemine olla aeganõudev ja väsitav. Praeguseks on 18 liikmesriiki loonud ühtsed tugikeskused, kus saab osaühingu luua vaid ühe külastuskorraga.

Valitsused õpivad üksteise kogemustest, kuidas muuta ettevõtte asutamine lihtsamaks. Bulgaaria on näiteks lihtsustanud kogu protseduuri ja nüüd saab ettevõtte luua üheksa toiminguga asemel vaid ühega. Saksamaa on muutnud äriühinguõigust ja lihtsustanud ettenähtud korda, et julgustada kodanikke oma äriideid ellu viima ja asutama selleks reaalseid ettevõtteid. Sloveenia elektroonilises tugikeskuses saab ettevõtte registreerida kuni kolme päevaga. See võimalus on aidanud Sloveenia VKEdel säästa igal aastal 10,2 miljonit eurot.

22 riigis leidub ühtseid tugikeskusi, kus andatakse ettevõtetele piiriüleseid teenuseid pakkuda. Euroopa Komisjoni eesmärk on koostöös liikmesriikidega muuta need täiemahuliseks ja kasutajasõbralikeks e-valitsuse portaalideks, et alustavad ettevõtjad ja tegutsesvad äriühingud saaksid haldustoimingud tehtud väiksema ajakuluga.

Pealegi tähendab nn ainult ühe korra põhimõtte rakendamine seda, et ettevõtteid ei pea litsentside, maksude või statistiliste andmete asjus esitama erinevatele valitsusasutustele sama teavet rohkem kui üks kord.

Lisateave veebis:
http://ec.europa.eu/small-business/policy-statistics/policy/index_et.htm
 > Ärikeskkonna parandamine: ettevõtte asutamine, juhtimine ja kasvatamine
 > Asutamise kord

NING

http://ec.europa.eu/small-business/most-of-market/economic-sectors/index_et.htm
 > Teenused

Kui kohe ei õnnestu...

Paljudel ettevõtjatel on raskusi oma esimese ettevõtmisega enne suure läbimurde saavutamist. Samas ei soovi ligi pooled eurooplased varem läbikukkunutega enam tegemist teha. Uuesti alustamine on raske ka pankrotiseaduste tõttu.

Pankrottide arvel on 15% kõigist ettevõtete sulgemistest, see puudutab igal aastal 700 000 VKEd ja umbes 2,8 miljonit töökohta. Üleilmse finantskriisi ja majanduslanguse tagajärjel täheldati 2009. aastal enamikus Euroopa riikides maksejõuetuse järsku kasvu.

Lisaks läbikukkumisega kaasnevale sotsiaalsele häbimärgistamisele võivad teist võimalust otsivad ettevõtjad olla pankrotimenetlusega hõivatud 4 kuud kuni 9 aastat, olenevalt nende asukohariigist. Kuigi uurinud on näidanud, et läbikukkunud ettevõtjad õpivad oma vigadest, alahindab ühiskond sageli uuesti alustajate ärilist potentsiaali.

SBA kutsub valitsusi üles võimaldama ausatel ettevõtjatel lõpetada kõik ettevõtte likvideerimisega seotud kohtumenetlused ühe aasta jooksul. Euroopa Komisjon toetab heade tavade vahetamist liikmesriikide vahel.

Enamikus Euroopa riikides koheldakse uuesti alustajaid võrdselt alustavate ettevõtjatega, sealhulgas ELi abikavade kasutamisel. Belgia, Hispaania, Iirimaa, Soome ja Ühendkuningriik on rakendanud meetmeid pankrotimenetluse kestuse lühendamiseks, kuigi liikmesriikides on siin veel palju ära teha.

Lisateave veebis:

http://ec.europa.eu/small-business/policy-statistics/policy/index_et.htm

- > Ärikeskkonna parandamine: ettevõtte asutamine, juhtimine ja kasvatamine
- > Äritegevus kui teine võimalus

Rahastamisvõimalused

Isegi enne majanduslanguse algust oli osal väikeettevõtetel raskusi kasvuks või uuendustegevuseks vajalike rahaliste vahendite hankimisega. VKEdel on sageli raske rahastamisvõimalusi leida, olgu see siis autolaen transporditeenuse pakumiseks või riskikapital biotehnoloogiaettevõtte asutamiseks.

2008. aasta finantskriisi järellainetuses on mitmete riikide pangad ettevõtetele laenude andmise suhtes veelgi tõrksamad, muutes ettevõtete ees seisvad probleemid veelgi tõsisemaks.

VKEdele sobivate rahastamisvõimaluste kättesaadavuse tagamine on suur probleem.

Euroopa Komisjon on rajanud VKEde finantssfoorumi, mis korraldab regulaarselt VKEsid esindavate organisatsioonide, pankade ja muude rahandusametuste vahelisi arutlusi, kuidas saaks kõige paremini lahendada käesolevaid ja pikaajalisi struktuuriprobleeme seoses rahastamise kättesaadavusega VKEdele.

Lisateave veebis:
http://ec.europa.eu/small-business/funding-partners-public/finance/index_et.htm
> Üldteave rahastamise kohta
> Rahastamise parem kättesaadavus

Laenude parem kättesaadavus

Enamik Euroopa ettevõtjaid kasutab välise finantseerimise vajadusel pangalaene. VKEdele võib aga laenamine olla keeruline, eriti siis, kui neil ei leidu tagatist, piisavalt pikka tegevusaega või krediidivõtjana tõestatud usaldusväarsust.

EL toetab liikmesriikide finantsvahendajaid (nt panku, liisinguettevõtteid, tagatistfondi, vastastikuse garantii ühinguid ja teisi finantseerimisasutusi) VKEdele rahastamisvõimaluste pakkumisel laenu tagatistega. See aitab vähendada nende riske ja võimaldab pakkuda VKEdele rohkem krediiti kui nad oleksid seda muidu suutnud. Konkurentsivõime ja uuendustegevuse raamprogrammi (CIP) koosseisu kuuluvat VKEde tagatissüsteemi haldab Euroopa Komisjoni nimel Euroopa Investeeringufond (EIF).

Ajavahemikus 1998–2010 said ligi pool miljonit väikeettevõtet kasu Euroopa rahastamisvahendite kaudu pakutud tagatistest.

2007. aastal rajatud CIP üle 1 miljardi euro eelarve aitab turul valitseva lõhe puhul hõlbustada VKEdele laenude ja omakapitali kaudu rahastamise kättesaadavust. Iga kulutatud euro võimendav mõju tähendab keskmiselt 6 eurot riskikapitalina või kuni 40 eurot pangalaenu, mistõttu võib oodata, et aastaks 2013 on see toonud VKEdele finantseerimisasutustelt umbes 30 miljardi euro väärtuses uusi rahastamisvahendeid, millest saab kasu kuni 400 000 VKEde.

Lisateave veebis:
http://ec.europa.eu/small-business/funding-partners-public/finance/index_et.htm
> Kapital, laenud ja pangatagatistid
> Konkurentsivõime ja innovatsiooni raamprogramm (CIP) – rahastamisvahendid

NING

Lisateave veebis:
http://ec.europa.eu/small-business/funding-partners-public/finance/index_et.htm
> Kuidas rahastamist taotleda
> Access2finance – otsene pääs riiklike finantsvahendajate juurde

Mikrokrediit

Mikrokrediidi (s.t kuni 25 000 euroste laenude) pakkumise suurendamine edendab uute ettevõtete asutamist, ergutab majanduskasvu ja avab uksi neile, kellel muidu selliseid võimalusi ei oleks.

Ettevõtjatel on sageli raskusi väikeste summade laenamisega, sest paljud pangad peavad mikrokrediiti suure riskiastmega, madala tootlusega tegevuseks, mille käsitlemiskulud on väljaläänatud summade suhtes liiga suured. Paljudes ELi liikmesriikides on nende probleemide ületamiseks spetsiaalseid mikrokrediidiasutusi ja EL püüab aktiivselt toetada liikmesriike ja piirkondi ettevõtjatele mikrokrediidi pakkumise parandamisel ning heade tavade vahetamisel.

EL pakub mikrokrediidi tagatist Konkurentsivõime ja innovatsiooni raamprogrammi (CIP) (2007–2013) raames, mida haldab Euroopa Investeeringufond (EIF), ja piirkondlikult tõukefondidest JEREMIE (Joint European Resources for Small and Medium-sized Enterprises ehk Euroopa ühisressursid väikestele ja keskmise suurusega ettevõtjatele) programmi kaudu.

JASMINE (Euroopa Komisjoni algatus mikrokrediidiasutuste toetamiseks Euroopas) keskendub eelkõige sotsiaalses eraldatuses elavatele ja rahvusvahemustesse kuuluvatele inimestele, kes soovivad saada füüsilisest isikust ettevõtjaks. Viimasena mainitagu Euroopa mikrokrediidiraastut „Progress“ (EPMF), mis pakub mikrokrediiti esmajoones inimestele, kes on kaotanud töökoha ja soovivad asutada oma ettevõtte.

Lisateave veebis:
http://ec.europa.eu/small-business/funding-partners-public/finance/index_et.htm
> Kapital, laenud ja pangatagatistid

Finantstoetus Euroopa Investeeringupangalt (EIP)

Euroopa Investeeringupank (EIP) on Euroopa Liidu pikaajalisi laene andev rahandusasutus. Aastast 2008 on pank veelgi enam keskendunud VKEde rahastamisvõimalustes valitseva lõhe kõrvaldamisele.

EIP on VKEdele eraldanud sihtotstarbeliselt 30 miljardi euro suuruse summa ajavahemikuks 2008–2011. Tänu sellele enneolematule ettevõtlustoetusele on alates 2008. aasta oktoobrist läbi kommertsbankade VKEdele suunatud miljardeid eurosid. EIP eraldas lisaks 1 miljardi euro suuruse summa hürriidkapitaliinstrumentideks (laenude ja omakapitali kombineeritud omadustega nn vahefinantseerimiseks), mida haldab Euroopa Investeeringufond (EIF).

Lisateave veebis:
http://ec.europa.eu/small-business/funding-partners-public/finance/index_et.htm
> Kapital, laenud ja pangatagatistid
> Euroopa Investeeringupanga (EIP) laenud VKEdele

Omakapitali kaudu rahastamine

Ettevõtetal on oma kasvu algusjärgus (asutamis- ja laienemisfaasis) võimalik kasutada riskikapitali vahendeid. Uuenduslikud ja kasvule orienteeritud väikeettevõtted peavad leidma investeringuid (omakapitaliinvesteringuid) välistest rahastamisallikatest, sest neil ei leidu omavahendeid või puudub võimalus võtta laenu.

Paljud investorid ei ole siiski valmis investeerima alustavatesse ja uuenduslikesse ettevõtetesse suurte riskide ja tehingukulude tõttu või kuna nende hinnangul ei kata oodatav tulu riske.

Euroopa Komisjon teeb liikmesriikidega tihedat koostööd finantsturgude efektiivsuse tõstmiseks omakapitaliinvesteringute osas, eesmärgiga tagada tugevatele projektidele sobivate investorite leidmise võimalus ning luua avatum ja konkurentsivõimelisem üleeuroopaline riskikapitaliturg. Komisjon püüab julgustada liikmesriike headest tavadest õppust võtma, toetades nn „äriinglite“

investeringuid (eriti piiriüleseid) ja tehes koostööd riskikapitalifondidega.

Euroopa Liit tahab parandada riskikapitali kättesaadavust ettevõtetele Konkurentsivõime ja uuendustegevuse raamprogrammi (CIP) alla kuuluvate finantsinstrumentide raames: suure kasvupotentsiaaliga ja innovaatiliste VKEde süsteem varustab väikeettevõtteid nende algus- ja laienemisjärgus riskikapitaliga.

Lisateave veebis:
http://ec.europa.eu/small-business/funding-partners-public/finance/index_et.htm

> Kapital, laenud ja pangatagatised
 > Konkurentsivõime ja innovatsiooni raamprogramm (CIP)
 – rahastamisvahendid

ettevõtete toetamiseks nende erinevates arengufaasides, näiteks kasvuperioodil või omanikuvahetuse korral.

Lisateave veebis:
http://ec.europa.eu/small-business/funding-partners-public/finance/index_et.htm

> Üldteave rahastamise kohta
 > Rahastamise parem kättesaadavus

Vahefinantseerimine

Euroopa Komisjon on samuti asunud otsustavalt parandama Euroopa finantstoodete turgu laenude ja omakapitali kaudu rahastamise omadusi ühendava nn vahefinantseerimise osas. Selline rahastamisvõimalus sobib

Kassavoogude parandamine: võitlus hilinenud maksetega

Kuigi rahastamisvõimaluste kättesaadavus on ettevõtete üks suurimaid mureküsimesi, on rahaliste vahendite puudujäägi teiseks põhjuseks ettevõtete raskused õigeaegsete maksete saamisel.

Arvete tasumise aeg on Euroopa eri piirkondades väga erinev ja paljudes riikides põhjustavad laekumiste hilinemised VKEdele tõsiseid raskusi. Seepärast jõutigi 2010. aasta oktoobris Euroopa Liidus kokkuleppele, et hilinenud maksete direktiiv tuleb üle vaadata kreditoridele (kes on enamasti VKEd) parema õiguskaitse tagamiseks, austades samas siiski lepinguvabadust. Riigiasutused on kohustatud arved tasuma 30 päeva jooksul või tasuma ELi tasandil kokkulepitud minimaalset viivist. Selle meetme tulemusel loodetakse ettevõtete likviidsuse täiendavat kasvu 180 miljardi euro suuruses summas.

Lisateave veebis:
http://ec.europa.eu/small-business/most-of-market/rules/index_et.htm
> Äritegevusest üldiselt
> Võitlus hilinenud maksetega

Teadusuuringute rahastamise parem kättesaadavus

Komisjon edendab jätkuvalt teadusuuringute ja tehnoloogiaarenduse seitsmenda raamprogrammi (RP7) paremat kättesaadavust VKEdele. RP7 koostööprogrammi eelarvest 15% (s.t 5 miljardi euro) VKEdele eraldamise tagamiseks rakendab komisjon VKEdele suunatud eraldatud eelarvetega konkursikutseid ning pakub paremat kasutajatuge põhjalikuma teabe ja teavitustegevustega.

RP7 toetuslepingu näidist on muudetud nii, et VKE staatus säilib kogu projekti kestel, selle asemel, et karistada kiirelt laienevaid ettevõtteid.

Praktikas on rakendamisel mitmed komisjoni poolt 2010. aasta aprillis esitatud lihtsustamisettepanekud, mis aitavad oluliselt kaasa RP7 kasutajasõbralikumaks muutmisele.

Lisateave veebis:
http://ec.europa.eu/small-business/funding-partners-public/finance/index_et.htm
> Innovatsioon, teadus- ja arendustegevus

Abikäsi VKEdele liikmesriikides

Majanduse taastamise toetuseks muutis EL 2009. aastal ajutiselt riigiabi reegleid, mis võimaldab liikmesriikidel kergemini väikeettevõtteid toetada. Samuti on komisjon lihtsustanud VKEde toetamist puudutavad riigiabi eeskirju. Riigiabi eeskirjade käsiraamatus on nüüd antud terviklik ülevaade võimalustest, mida riigiasutused saavad muudetud korra kohaselt VKEde toetuseks kohaldada.

Lisateave veebis:
http://ec.europa.eu/small-business/most-of-market/rules/index_et.htm
> Konkurentsieskirjad
> Riigiabi eeskirjade käsiraamat VKEdele

Euroopa ühtekuuluvuse suurendamine

Suurim osa ELi toetusest VKEdele tuleb ühtekuuluvuspoliitika kaudu. Ajavahemikul 2007–2013 on ettevõtluse toetuseks eraldatud 55 miljardit eurot. Sellest rahast on peaaegu 50% ehk umbes 27 miljardit eurot suunatud otse VKEdele. Ülejäänud summa on kavandatud tootlike investeeringute toetuseks, mis

ei ole seotud ettevõtte suurusega. Suur osa sellest peaks samuti minema VKEde heaks.

Euroopa Sotsiaalfond (ESF) tunnustab samuti VKEde erilist rolli uute töökohtade loomisel, keskendudes kavandatud 14 miljardi eurose lisainvesteeringuga ettevõtete otsetoetustele (sh just VKEdele), aitamaks neil kohaneda muutuvate turutingimustega.

VKEdele eraldatud summade osakaal on eri liikmesriikides erinev vastavalt kohalikele vajadustele ja prioriteetidele. Toetust saavate VKEdega seotud tegevuste hulka kuuluvad rahastamisvõimaluste kättesaadavuse parandamine; info- ja sidetehnoloogia laialdasem kasutamine; piirkondliku ja kohaliku teadus- ja arendus- ning uuendusala suutlikkuse edendamine; ettevõtluse infrastruktuuri ja tugiteenuste loomine VKEdele; ettevõtete, teadus- ja riigiasutuste vahelise koostöö (nt tehnoloogia siirde) soodustamine ühe piirkonna piires, piirkondadevaheliselt riikide piires või piiriülevalt; innovaatiliste ja keskkonnatehnoloogiate ning juhtimissüsteemide rakendamine VKEde; ettevõtluse ja ettevõtlushariduse edendamine ning VKEde inimressursside potentsiaali tõstmine.

Lisateave veebis:
http://ec.europa.eu/small-business/funding-partners-public/finance/index_et.htm
> Investeeringud äritegevusse

Ettevõtluse edendamine

Euroopa kodanike hulgas ettevõtlusvaimu toetamine on SBA keskseid põhimõtteid. Ettevõtluse kui karjäärivõimaluse esile toomiseks on loodud mitmeid programme, julgustamaks igas vanuses ja erineva päritoluga inimesi suhtuma ettevõtlusse kui ühte põnevasse valikuvõimalusse.

2010. aasta Eurobaromeetri uuring näitas, et vaid 45% eurooplastest eelistab palgatöö asemel olla iseenda tööandja, samas kui Ameerika Ühendriikides on see suhtarv 55% ja Hiinas 75%.

Euroopa võtab ettevõtluse edendamise väljakutset äärmiselt tõsiselt. Sellest annavad tunnistust võrgustike (nt naistettevõtjate) toetamine, suurem rõhk ettevõtlushariduse andmisele, liikuvuse ning heade tavade vahetamise soodustamine.

Lisateave veebis:
http://ec.europa.eu/small-business/policy-statistics/policy/index_et.htm
> Ettevõtluse edendamine

Euroopa VKEde nädal

Esimene Euroopa VKEde nädal toimus 2009. aasta mais, vaevalt 12 kuud pärast seda, kui Euroopa Komisjon avaldas SBA.

36 riigis toimunud üritused juhtisid kõigi tähelepanu ettevõtjatele, aidates äriinimestel saada väärtuslikke kontakte ja samas parandades ettevõtluse mainet üldsuse silmis.

2010. aasta mais toimunud teisel Euroopa VKEde nädalal osales enam kui 1500 üritusel hinnanguliselt 3,2 miljonit inimest, seal jagati teavet VKEde tugistruktuuride kohta ja tunnustati ettevõtjate panust Euroopa heaolu, töökohtade, innovaatsilisuse ja konkurentsivõime tagamisel. Järgmine Euroopa VKEde nädal korraldatakse aastal 2011.

Lisateave veebis:
http://ec.europa.eu/small-business/policy-statistics/policy/index_et.htm
> Ettevõtluse edendamine
> Euroopa VKEde nädal

Heade tavade vahetamine

Tähtis osa Euroopa pingutustest ettevõtluse arendamiseks on aidata poliitikutel kogemustest õppida.

Euroopa Komisjon teeb liikmesriikidega koostööd selle nimel, et leida võimalusi eeskujulike VKE-meetmete üksteisega jagamiseks. Loodud heade tavade andmebaas sisaldab näiteid SBA põhimõtete tõhusast rakendamisest.

Viimase 10 aasta jooksul on osalevad riigid kogunud andmebaasi enam kui 600 heade tavade näidet. Poliitikutel saavad õppida teiste kogemustest ning rakendada saadud ideid kohalikul tasandil. Näiteks teatas Belgia 2009. aastal, et sealne „ökoloogia- ja tehnoloogia-idee rohelisse tehnoloogiasse investeerivatele ettevõtetele pärineb sarnastest Madalmaade meetmetest. Eesti on tunnistanud, et sealne uus pankrotieelne menetlus on koostatud Saksamaal, Soomes ja Austrias kasutusel olevate menetluste eeskujul.

Selline ideevahetus on levinud üle ELi piiride ka kandidaatriikidesse ja Euroopa naabruspiirkonna riikidesse.

Lisateave veebis:
http://ec.europa.eu/small-business/policy-statistics/policy/index_et.htm
> Head tavad

Euroopa ettevõtlusauhinnad

Euroopa Komisjoni poolt 2006. aastal asutatud Euroopa ettevõtlusauhindade eesmärk on leida ja tunnustada omavalitsuste silmapaistvaid saavutusi ettevõtluse ja väikeettevõtete edendamisel.

Igal aastal võistleb selle konkursi riiklikes voorudes enam kui 300 algatust. Kõrgetasemeline Euroopa žürii valib välja parimad projektid.

Konkurss aitab esile tuua ettevõtluse ja VKEde edendamise parimad tavad kohalikul, piirkondlikul ja riiklikul tasandil.

Euroopa ettevõtlusauhinna 2010. aasta peaaubinna võitis Prantsusmaa Agence Régionale de Développement des Territoires d'Auvergne (Auvergne'i piirkondlikku arendusagentuuri) projekt „Kohalikud ettevõtjad“. Tänu sellele algatusele on ettevõtjad asutanud ettevõtteid piirkonnas, mida on üldiselt peetud kõrvaliseks maakohaks. Osalejatele pakutakse kohandatud alustamistoetust ja rahastamist, mis on aidanud piirkonnas luua 600 uut töökohta.

Lisateave veebis:
http://ec.europa.eu/small-business/policy-statistics/policy/index_et.htm
> Head tavad
> Euroopa ettevõtlusauhind

Erasmus noortele ettevõtjatele

Kogunud ettevõtjalt õppimine võib aidata tagada uue ettevõtte edu. Seepärast toetabki EL hiilgavate ideedega noori inimesi, kes vajavad asjatundliku äriinimese juhendamist.

Programm „Erasmus noortele ettevõtjatele“ saadab alustavaid ettevõtjaid tööle mujal ELis tegutsevasse VKEdesse, kus nad saavad oma äriotsuseid arendada. Vastuvõtavad ettevõtjad jagavad oma kogemusi, kuidas raskusi ületada ja heal järjel ettevõtet üles ehitada.

Programm võimendab siseturu väärtust, julgustades ettevõtjaid vaatama oma riigi piiridest kaugemale. Kuni kuuekuulise välismaal viibimise järel lahkuvad noored ettevõtjad peensusteni arendatud äriplaani ja väärtuslike kontaktide pagasiga.

Projekti algse 21 kuu vältel 2009. ja 2010. aastal osales vahetusprogrammis 724 ettevõtjat. Järgmistel aastatel on kavas programmi raa-

mes toetada igal aastal kuni 800 vahetust, kus osaleb 1600 ettevõtjat.

Ettevõtjad teel

Ettevõtlik Itaalia kirurg Luca Poli veetis kolm kuud Hispaanias, kus ta töötas sarivõõrõõtja Francine Huamani juhitud tervisekeskuses.

„Olin juba üle kahe aasta kavatsenud oma ettevõtet asutada, aga oma idee väljaarendamine, rahastamine ja ruumide leidmine jms nõuab palju aega. Kui mul avanes võimalus osaleda Erasmus programmis, oli mul äriidee juba olemas, aga seda oli veel vaja täiustada ja arendada. Juulist septembrini viibisin Hispaanias, õppisin kogunud ettevõtja käe all ja kasutasin programmi oma ideede järeleproovimiseks,“ ütles Poli.

„Mul oli väga hea meel Lucat oma tervisekeskuses võõrustada. Kogu ettevõtmise oli nii edukas, et olen ka edaspidi valmis vastuvõtva ettevõtjaks olema,“ lausus Huaman.

Lisateave veebis:

http://ec.europa.eu/small-business/policy-statistics/policy/index_et.htm

> Ettevõtluse edendamine

> Erasmus noortele ettevõtjatele

Sugupoolte vahelise lõhe ületamine

Abikäe ulatamine tulevastele ettevõtjatele äriühingu asutamise kohta teabe jagamise, silmapaistvate eeskujude tunnustamise ja nõustajate abi pakkumisega võib olla täpselt sama tähtis kui laenude kättesaadavuse parandamine ja bürokraatia vähendamine, eriti kui eesmärk on julgustada naisi äriühingutest haarama.

EL tahab tagada kõigile naistele vajaliku teabe, mis aitaks neil oma ettevõtet asutada. Seepärast loodigi 2009. aastal Naisettevõtluse saadikute Euroopa võrgustik. See on ligi 250 Euroopa eduka äriühingut, kes viib koolides, ülikoolides, äriühingutes ja meedias läbi kampaaniaid eesmärgiga julgustada igas vanuses naisi tegelema ettevõtlusega ja asutama oma äriühinguid. Oma loo jutustamisega tõusevad nad teistele eeskujuks.

Euroopa Komisjon on loonud ka Euroopa mentorlusvõrgustiku naisettevõtjatele, et parandada naisettevõtjate võimalusi luua jätkusuutlikke ja edukaid ettevõtteid, lisaks pakutakse Women@Business portaali kaudu naistest ülikoolilõpetajatele praktilisi ja igapäevase vajadustele kohandatud vahendeid.

Lisateave veebis:

http://ec.europa.eu/small-business/policy-statistics/policy/index_et.htm

> Ettevõtluse edendamine

> Naisettevõtjad

Ettevõtlusharidus

Ettevõtlus on üks põhilisi eluks vajalikke oskusi, mis aitab inimestel mõelda loominguliselt, hinnata ja võtta riske ning teha uuendusi. Ettevõtlus tähendab võimet oma ideid ellu viia.

Tänapäeval arenevad haridussüsteemid pidevuspõhise õppe suunas ja ettevõtlusoskused lähevad paljudes liikmesriikides aina enam hinda. Mõnes riigis on ettevõtlus juba

Luciana Delle Donne, Officina Creativa Soc. Coop Sociale, Itaalia

© Euroopa Komisjon

kaasatud keskkooli riiklikku õppekavasse ja umbes kolmandikus koostatakse ettevõtlushariduse andmiseks riiklikku strateegiat või tegevuskava. Kuid mõningates liikmesriikides leidub siiski veel arenguruumi.

Keskhariduse tasemest kõrgemal kuulub ettevõtluspädevus tänapäeval enamiku ELi riikide kutsehariduse õppekavadesse, kuigi esineb ka olulisi puudujääke. Kõrghariduse osas pakutakse ettevõtluskursuseid sageli siiski vaid majandus- või äriõppe raames.

Euroopa Komisjon teeb liikmesriikidega koostööd selle nimel, et tagada õpetajatele võimalusi õppida ettevõtluskoolituse andmist ja muuta kättesaadavaks sellealased uuenduslikud õppematerjalid.

Lisateave veebis:

http://ec.europa.eu/small-business/policy-statistics/policy/index_et.htm

- > Ettevõtluse edendamine
- > Ettevõtlusharidus ja -koolitus

- Asturiases (Hispaania) asutavad keskkooliõpilased piirkondliku õppekava kohaselt impordi-eksporti miniettevõtteid. Uuringud näitavad, et umbes 16% koolis miniettevõtetes osalevatest õpilastest on hiljem asutanud oma ettevõtte.
- Dublini Tehnoloogiainstituudis (Iirimaa) peavad üliõpilased eksami andmise asemel korraldama heategevusliku ürituse.
- Ühendkuningriigi Strathclyde'i Ülikooli rakendusmuusika teaduskonnas antakse ka ettevõtluskoolitust, sest füüsilisest isikust ettevõtjana tegutsemine võib olla lõpetajate muusikukarjääri paratamatu osa.

Pääs turgudele

Euroopa Liidu siseturu eeliste kasutamine

Euroopa siseturg hõlmab 500 miljonit tarbijat, aga liigpaljud VKEd ei suuda vaadata oma riigi piiridest kaugemale. EL teeb suuri jõupingutusi ühtse turu väljakujundamise nimel, et oleks võimalik ära kasutada Euroopa tohutut potentsiaali.

Euroopa Komisjoni poolt 2010. aasta oktoobris avaldatud ühtse turu akt sisaldab igakülgset meetmepaketti, mille eesmärk on kõrvaldada tõkked äritegevuse eest kogu ELi ulatuses. See aitab siluda siseriiklike eeskirjade erinevusi, kõrvaldada topeltmenetlusi ja leevendada ärivõimalusi puudutava teabe nappust.

Aktis leiduvad konkreetsed meetmed aitavad VKEdel luua uusi ärimudeleid, muudavad rahastamisvõimalused kättesaadavamaks, toetavad arendustegevust, piiriülest kaupade ja teenuste turustamist ning võimaldavad tegutseda vähembürokraatlikus ärikeskkonnas.

Lisateave veebis:
http://ec.europa.eu/small-business/most-of-market/rules/index_et.htm
> Piiriülene äritegevus ELis
> Ühtse turu akt

Äriühinguõiguse lihtsustamine

Üks põhivõtteid piiriülese kaubanduse hoo- gustamiseks on lubada VKEdel tegutseda kõikjal Euroopas, ilma et igas tegutsemisriigis oleks vaja asutada eraldi ettevõtteid. Euroopa Komisjon on teinud ettepaneku kehtestada Euroopa osaühingu (SPE) põhikiri, mis kõrvaldaks tõkked siseturul tegutsemise eest.

Lisateave veebis:
http://ec.europa.eu/small-business/policy-statistics/policy/index_et.htm
> Ärikeskkonna parandamine: ettevõtte asutamine, juhtimine ja kasvatamine
> Euroopa osaühing

Teenuste osutamine

2009. aasta lõpus jõustunud ELi teenuste direktiiv töötab tohutult hoo- gustada oma teenuseid teistes riikides müüa soovivate ettevõtete tegevust.

See hõlbustab kogu Euroopas tegutseda võivate teenindustevõtete asutamist ja võimaldab ettevõtetel täita näiteks keskkon- nalitsentside ja lubade taotlemisega seotud formaalsusi igas liikmesriigis loodavate üht- sete kontaktpunktide kaudu.

Lisateave veebis:
http://ec.europa.eu/small-business/most-of-market/economic-sectors/index_et.htm
> Teenused

Standardite mõistmine

Väikeettevõtted kurdavad sageli, et Euroopa standarditega arvestamine võib olla liiga keeruline. VKEdel on vaja rohkem teavet standardite ja selle kohta, kuidas standardid võivad nende tegevust mõjutada.

Selle probleemi ületamiseks avaldatakse nüüd standardite üksikasjalikud kirjeldu- sed spetsiaalsel veebisaidil, kus selgitatakse nende mõju erinevatele majandussektori- tele. Lisaks luuakse VKEdele konsultatsioo- nipunkt ja standardeid käsitlev portaal. Samuti on Euroopa Komisjon investeerinud algatusesse, mille eesmärk on edendada VKEde osalemist standardimisprotsessis ning toetada väikeettevõtteid oma huvide kaitsel.

Lisateave veebis:
http://ec.europa.eu/small-business/most-of-market/rules/index_et.htm
> Standardid
> Standardite kehtestamine ja VKEd

Intellektuaalomandi kaitse

VKEde kõige väärtuslikum vara ei ole enamasti materiaalne, vaid intellek- tuaalomand. Selle hinnalise vara kaits- mine on uutele turgudele laienemisel eluliselt tähtis.

Euroopa Liit teeb jõupingutusi toetada VKEsid ja kujundada välja ühtset turgu. Taskukohase ja kasutajasõbraliku intellektuaalomandi kaitse süsteemi loomine on selleks üks ELi tähtsamaid prioriteete. ELi eesmärk on luua ühtne Euroopa Liidu patent ja patentide

kaitsmiseks ühtne patendivaidluste lahendamise süsteem. See aitaks vähendada väike-ettevõtete kulutusi ja muuta õigussüsteemi prognoositavamaks.

Üleeuroopalise kaubamärgi kulud on juba langenud kõigile ettevõtetele tänu poliitilisele kokkuleppele alandada kaubamärgiga seotud lõivusid 40% ja lihtsustada nende registreerimist.

Intellektuaalomandi õiguste tugiteenus pakub e-posti teel tasuta nõuandeid ja veebipõhist teavet ELi rahastatud projektide intellektuaalomandi õigustega seotud küsimustes. Kõigile VKEdele mõeldud eraldi tugiteenus Hiinas pakub asjatundlikku nõustamist Hiinas ja Hiinaga seotud intellektuaalomandi küsimustes.

Lisateave veebis:
http://ec.europa.eu/small-business/most-of-market/innovation-research-copyright/index_et.htm
> Intellektuaalomand

Riigihangetel osalemine

Euroopa Liidu eesmärk on kindlustada VKEdele õiglane osa ELi riigihangetest ja tagada neile võimalused oma täielikku potentsiaali rakendada. Viimased uuringud on näidanud, et VKEde osa kogu Euroopa Liidus väljakuulutatud riigihangetest on 34%, kusjuures nende osakaal kogu majandustegevuses on 52%.

Euroopa Komisjon on koostanud liikmesriikidele ja ostjatele hea tava juhendi näidetega, kuidas parandada VKEde osalemist riigihangetes. Ettevõtlusvõrgustik Enterprise Europe Network aitab samuti ettevõtteid koolitada ja hõlbustada dialoogi ametiasutuste ja VKEde vahel.

Komisjon püüab ka tõsta hanketeabe läbiipaistvust ja hõlbustada ettevõtetel teistes riikides pakkumiste esitamist. Näiteks on pakkumiskutsete elektroonilises andmebaasis TED (Tenders Electronic Daily) kohustuslik avaldada ainult teatud piiri ületavaid riigihankelepingsid, kuid nüüd võivad riigiasutused kasutada seda ka väiksematest lepingutest teatamiseks. Süsteem eCertis aitab ettevõtjatel ja riigiasutustel saada selgust kõikvõimalikes dokumentides, mis on vajalikud Euroopa erinevates piirkondades pakkumismenetlustes osalemiseks. Lisaks avatakse 2011. aastal TED veebipõhine vahend äripartnerite otsimiseks. Need lahendused vastavad kasvavale suundumusele kasutada hanketeavet ja dokumente elektrooniliselt: 2007. aastal kasutasid eProcurementi vahendeid 58% ostjatest ja 42% ettevõtetest, kuid 2010. aastal olid need suhtarvud vastavalt 73% ja 82%.

Lisateave veebis:
http://ec.europa.eu/small-business/funding-partners-public-business-procurement/index_et.htm
> Hankelepingsid

Innovatsioon – edu võti

Kui tahate suuremat turuosa kohalikul turul, soovite oma tegevust ELi piires laiendada või leiate, et teil on võimalusi uutel turgudel läbi lüüa, sõltub teie edu sageli uuendusliku toote leidmisest. Innovatsioon ei pruugi aga tingimata tähendada kõrgtehnoloogilisi tooteid. Innovatsioon võib samahästi olla uue ärimudeli, ehituse, kujunduse, kaubamärgi või teenuse väljatöötamine.

2010. aasta oktoobris avaldatud ELi juhtalga-tuse „Innovatiivne liit“ eesmärk on tuua teadus- ja innovatsioonipoliitika keskmesse meie

ühiskonna põhiprobleemid sellistes valdkondades nagu kliimamuutused, energiatõhusus ja elanikkonna vananemine, millel on ka suur majanduslik potentsiaal. „Innovatiivne Liit“ püüab kiirendada lahenduste leidmist, arendamist ja väljatöötamist ning nende rakendamist inimeste igapäevases elus. Samuti püüab see kõrvaldada kitsaskohti, mis praegu takistavad uute ideede turgudele jõudmist, näiteks patenteerimise kulukus, turu killustatus, riskikapitali piiratus ja oskuste puudujäägid.

Kvanthüpe ja Nobeli preemia Euroopa uuendajatele

Hollandi füüsik Andre Geim koos oma Briti partneri Konstantin Novoseloviga võitsid 2010. aasta füüsika Nobeli preemia grafeeni avastamise eest. Grafeen on uut liiki vaid ühe aatomi paksune süsinikmaterjal, mis ei ole üksnes kõige õhem, vaid ka kõige tugevam materjal maailmas. Murrangulisel avastusel on arvukaid võimalikke rakendusviise, näiteks ülikiired ja ülikerged grafeentransistorid, rääkimata läbipaistvatest puutekraanidest, päikesepatareidest ja valgustabloodest.

Kahe teadlase teedrajavat tööd rahastati osaliselt ELi konkurentsivõime ja uuendustegevuse programmi (CIP) kaudu.

Lisateave veebis:
http://ec.europa.eu/small-business/most-of-market/innovation-research-copyright/index_et.htm
> Innovatsioon ning teadus- ja arendustegevus
> ELi innovatsioonipoliitika

Ökoinnovatsioon – tervitades muutusi

Igapäevastele probleemidele säästivate lahenduste leidmine pakub häid ärivõimalusi. Ökoinnovatsioon ehk igasugused keskkonnale kasulikud uued tooted, teenused või menetlused on põhjaneva tähtsusega ELi jätkusuutliku majanduskasvu ja tööhõive eesmärgi saavutamiseks.

2008. aastal töötas ELi keskkonناسäästliku tootmise sektoris juba ligi 3,4 miljonit inimest ja käive moodustas üle 300 miljardi euro. Sektori inflatsiooni järgi korrigeeritud kasvutegur on hinnanguliselt 5,9%, mis näitab, et see on helge tulevikuga ala.

Ajavahemikul 2008–2013 on konkurentsivõime ja uuendustegevuse programmist (CIP) 200 miljonit eurot suunatud ökoinnovatsiooniga seotud projektidele. Euroopa Komisjon toetab ka ökoinnovatsiooni klastreid ja tegevust tökete kõrvaldamiseks väikeettevõtete vahelise oskusteabe vahetuse teel keskkonnatehnoloogia sektoris.

Oma roll on ka VKEdel, kes ei ole otseselt seotud „rohelistel“ toodete turuletoomisega. Keskkonناسäästlikesse lahendustesse investerinud ettevõtjad on sageli leidnud, et tänu kulude kokkuhoiule on ka nende konkurentsivõime paranenud. **Euroopa Komisjon laiendab seetõttu ettevõtlusvõrgustiku Enterprise Europe keskkonnahoiu ja energiatõhususe asjatundjate võrgustikku, kes saaksid aidata VKEid nõustada.**

Päikeselinn – säästva linnaelu mudel

Heliopolis ehk Päikeselinn oli antiikajal Egiptuse pealinn. Uus 1700 majapidamisega Päikeselinn Heerhugowaardis (Madalmaad) on maailma esimene süsinikneutraalne linn, mis võib saada säästva linnaplaneerimise mudeliks. ELi toetusega Päikeselinn ehitati kunagise turbasoo alale ja selle energiaallikateks on kolm tuuleveskit ja arvukad päikesepaneelid. Heitvete käitlemine toimub loodusliku pilliroo abil ning lähedalasuv mets seob õhust süsinikdioksiidi.

Lisateave veebis:
http://ec.europa.eu/small-business/most-of-market/environment-business/index_et.htm

VKEd ja digitaalmajandus

Digitaalmajandus pakub kõrgtehnoloogiaga seotud VKEdele hiilgavaid innovatsioonivõimalusi nišitoodete väljatöötamiseks, kuid samas võimaldavad digitaalsed oskused ka traditsiooniliste ettevõtjate konkurentsivõimet tõsta. Seetõttu teebki Euroopa jõupingutusi, et kõrvaldada tõkked digitaalsete turgude eest, tõsta usaldust internetivõrkude vastu, tagada digitaalsete teenuste koostalitlusvõime ja parandada digitaalset kirjaoskust.

Euroopa Liit tahab, et Euroopa VKEd saaksid oma potentsiaali täielikult rakendada. Euroopa

Komisjon on käivitanud mahukate üleeuroopaliste pilootprogrammide sarja, mis aitavad luua üleilmse digitaalse turustusahela Euroopa tervetes majandussektorites.

Euroopa digitaalmajanduse väljavaadete seisukohalt on määrav omade õiged oskusi kõigi sektorite lõikes. Esimene teavituskampania oli Euroopa e-oskuste nädal, mis toimus 2010. aasta märtsis. Selles osalenud 35 riigist kavandavad paljud juba omaenda e-oskuste ja digitaalse kirjaoskuse algatusi. „Uute töökohtade jaoks uued oskused“ on paljude sidusrühmade IKT-oskuste nõukogu, mis püüab kõrvaldada lahknevust digitaalsete oskuste nõudmise ja pakkumise vahel.

Euroopa e-äri tugivõrgustiku eBusiness Support Network (eBSN) raames on Euroopa Komisjon loonud uue e-äri lahenduste juhendi VKEdele. Juhendis antakse ülevaade e-äri ja IT-lahenduste turust ning aidatakse ettevõtjatel leida ja valida sobivaid tarkvaratooteid, lahendusi ja teenusepakkujaid.

Lisateave veebis:
http://ec.europa.eu/small-business/most-of-market/innovation-research-copyright/index_et.htm
> Infotehnoloogia rakendamine

Abi välisriiki laienemisel – Enterprise Europe Network

Uuele turule laienemine võib olla heidutav ettevõtmine. Rahvusvaheliste äripartnerite leidmine, ELi rahastamise saamine ja uue tehnoloogia rakendamine võib siin olla määrava tähtsusega. Selleks ongi mõeldud võrgustik Enterprise Europe Network.

Võrgustikku Enterprise Europe Network on koondunud 589 ettevõtluse tugiorganisatsiooni 47 riigist, sh kõigist 27 ELi liikmesriigist. Viimase kahe aasta jooksul on võrgustiku kohalike kontaktpunktide 3000-liikmeline töötajaskond aidanud välisriiki laienemise unistuse teoks teha enam kui 2 miljonil VKE-l: näiteks korraldades partnerite otsimise üritusi ja tegutsedes asjatundlikku nõu andva ühtse tugikeskusena kõikvõimalikel teemadel, sh näiteks intellektuaalomandi, ELi õiguse ja standardite alal. Hiljaaegu avas võrgustik 15 kontaktpunkti Hiinas ja Lõuna-Koreas, aidates Euroopa VKEdel kergemini nendele atraktiivsetele turgudele pääseda.

Lisateave veebis:
http://ec.europa.eu/small-business/support/contacts-services/index_et.htm

Aeg minna maailma

Kuigi enamiku VKEde esmane ülesanne on kasutada ära Euroopa siseturu võimalusi, võib kaugematel ja kiiremini arenevatel turgudel tegutsemine kiiresti suurt tulu anda.

Uuringud on näidanud, et vaid üks kaheksast VKEst on viimase kolme aasta jooksul teinud koostööd rahvusvaheliste partneritega väljaspool ELi. Samas on väljaspool Euroopat turustanud ettevõtjad saavutanud suurema tööhõive ja käibe kasvu.

Euroopa Liit investeerib ettevõtjatesse, kes püüavad tegutseda ülemaailmselt. Tugikeskused (nt Euroopa äri- ja tehnoloogiakeskus Indias) saavad aidata VKEdel uutel turgudel orienteeruda.

ELi ärikeskusi on kavas rajada ka Hiinas ja Tais. Olulised nõuanded kohalike eeskirjade ja kultuuriliste töekspidamiste kohta võivad olla kaalukeeleks edu ja läbikukkumise vahel, eriti väiksemate ettevõtjate puhul. VKEdele mõeldud eraldi tugiteenus Hiinas pakub samuti asjatundlikku nõustamist Hiinas ja Hiinaga seotud intellektuaalomandi küsimustes.

Turulepääsu meeskondi on loodud 30-l võtmetähtsusega eksportturul, samas jagavad ELi esindused, liikmesriigid ja ELi äriorganisatsioonid kogemusi ja oskusteavet, et aidata ületada kaubandustõkkeid. Euroopa Liit intensiivistab ka oma pingutusi mittetariifsete kaubandusbarjääride kõrvaldamiseks, avades kaubanduspoliitika abil sektoreid, mis on siiani olnud VKEdele suuresti kättesaamatud, nt teenuste ja riigihangete turud.

Lisateave veebis:
http://ec.europa.eu/small-business/most-of-market/international-business-outside-europe/index_et.htm

Euroopa Komisjon

Suured plaanid väikeettevõtlusega Euroopa Liidu tegevus VKEde heaks
Luksemburg: Euroopa Liidu Väljaannete Talitus

2011 – 24 lk – 29,7 × 21 cm
ISBN 978-92-79-18956-2
doi:10.2769/10470

Väljaannete talitus

Käesolevat väljaannet rahastatakse ELi konkurentsivõime ja uuendustegevuse raamprogrammi (CIP) raames mille eesmärk on edendada Euroopa ettevõtjate konkurentsivõimet.

ISBN 978-92-79-18956-2
doi:10.2769/10470

9 789279 189562